

א. יאיר, נפתלי, קיראו סיפור

"זו הפעם הראשונה בחיי שלא אמרתי לך את האמת, אמא, אבל לא היתה לי ברירה. סילחי לי בבקשה, אמא", אמר ר' מוטי ויזל שחי, לאמו מרת פריידא ויזל שתחי' עת נחתה בנמל בנתב"ג ביום חמישי בערב, לשם הגיעה בטיסה חזרת מציריך, עם אותו מטוס בו יצאה בבוקר יחד עם בתה לקראת תופשה בשווייץ.

על ר' מוטי ויזל שיחי', הוטל ביום חמישי שעבר התפקיד הקשה, לשוחח עם אמו שנחתה זה עתה בציריך, יחד עם אחותו הזקוקה לרפואה שלמה, ולהכין אותה לקראת בשורת האיוב, על פטירתו של האב היקר, הרה"ח ר' יוסף ויזל ז"ל, שנספה כתאונת דרכים בליל יום חמישי. מוטי סיפר לאמו שהיתה תאונה קשה, אבא נפצע, וחשוב שהיא תחזור ארצה.

— "אבא חיי", שאלה האם, בקול רועד משרה התעופה בציריך, מגסה לברר דברים לאשורם.

— "כן, אבא חיי", השיב מוטי בקול צלול, כפי שהנחו אותו לעשות, כדי להבין את האם לקראת הבשורה הקשה אותה תשמע כאשר תגיע לארץ ישראל.

הכנות רבות נעשו במשפחת ויזל לקראת נסיעת האם והבת למנוחת קיץ בשווייץ. הסוככים אותם שסייעו להם בהתמודדות הקשה עם מחלת הבת, סברו שחופשה כזו — יהיה בה הרבה להועיל, בעיקר למצבה הרפואי של הבת, וגם עבור האם המטורה.

לא עברה שעה קלה מאז נפרדו מבני משפחתם בשדה התעופה, וכבר נודע כאן בארץ גודל האסון. הבשורה המרה עברה מפה לאוזן, כשהאם והבת שם, לא יודעות מאומה. הן היו בטיסה. העסקנים כאן, היו ידיהם מלאות עבודה לארגן את מסע ההלוויה, ולמצוא את המטוס הראשון, עמו תוכלנה האם והבת לשוב ארצה, להתאחד עם המשפחה בשעה הכל-יך קשה.

כאשר הגיעה האם לנתב"ג, ביום חמישי בשעה 6 בערב, המתינו להם אנשי עמותת 'עזרה למרפא' ואנשי עמותת 'רחשי לב', עם צוות רפואי מיומן, שאמור היה לבשר להם את בשורת האיוב.

— "הילדים חיים, אתם מבטיחים?", שאלה בכאב.

— "חיים. זקוקים לרפואה שלמה, אבל חיים. מבטיחים", ענו לה.

כאשר נפגש מוטי עם אמו היקרה, נשנק קולו כאשר ביקש את סליחתה. הוא שיקר לה, במונחי החיים הרווחים במשפחת ויזל. אבל, הוא חשב וכן גם יעצו לו, שזה הנכון לעשות.

גבורת איתנים גילתה האם הדגולה, כאשר שמעה כזו אחר זו את בשורות

ארץ ושמים, מכרים וסוכבים וצוות רפואי שלמוד ומחוייב לגלות קשיחות —
לא מצליחים לעמוד בזה. והניגון עולה ומילות הקודש נאמרות בהטעמה,
דואט שמיימי נעלה, שירת חיים לקל חי של אם ובת, הממשיכות כמו בבית,
עם אותה אמונה, עם אותו רוגע ושלווה שמקרינה אם על בנותיה, ועם אותה
אהבה בלתי פוסקת אל מי שהכל שלו, והכל ממנו כחסד וברחמים

ימים שונים. אבל דומה היה, שאת המראה שראו באותו ליל שישי, לא ראו. העידה על כך, סערת נפשם. והוכחו זאת העיניים הדומעות והקולות הנשגקים של כל מי שחוו בנעשה — ולא יכלו לעמוד בו.

אחד אחת, פגשה הגב' יולת תחי', זו ששבה זה עתה מהלווית בעלה עטרת תפארת המשפחה ז"ל, את ילדיה הפצועים מהתאונה הקשה. היא פוגשת בהם, ופניה מאירות אליהם בחיבה, ומסתירות את הכאב והדאגה למראה חזותם שאינה נלבבת. האוצרות היקרים שלה פצועים, חבושים, יש מהם מחוברים למכשי-רים רפואיים. כך, לא צריכים הסברים נוספים,

כדי להבהיר, שהם זקוקים לרפואה שלמה.

רחלי, הבת הקטנה בת השבע, פצועה גם היא, אבל מסוגלת לדבר. הפגישה עם האמא — נרגשת. אם דואגת ובת מתרפקת, מדברים על מה שהיה, מדברים גם על מה שלא יהיה עוד, מנסים להחליף מילים על ההחלמה ועל כשרת הדרך שיהיה צריך לעבור עד לרפואה השלמה.

מחוגי השעון לא שוכתים לרגע. הזמן חולף, השעה מאוחרת. הגיעה העת ללכת. הצוות הרפואי, ומי שליוו את האם בדרכם לכאן, מתארגנים לפרידה. ואז פונה הגב' יולת תחי', לבתה, ובקול מלא ערגה וטעון כל-כולו באהבת אם שמעתה היא גם אב, היא אומרת לה:

— "רחלי יקרד, עבשיו נקרא קריאת שמע שעל המטה כמו בכל ילדה..."

ארץ ושמים, מכרים וסוכבים וצוות רפואי שלמוד ומחוייב לגלות קשיחות — לא מצליחים לעמוד בזה. והניגון עולה ומילות הקודש נאמרות בהטעמה, דואט שמיימי נעלה, שירת חיים לקל חי של אם ובת, הממשיכות כמו בבית, עם אותה אמונה, עם אותו רוגע ושלווה שמקרינה אם על בנותיה, ועם אותה אהבה בלתי פוסקת אל מי שהכל שלו, והכל ממנו כחסד וברחמים:

— "שמע ישראל ד' אלוהינו ד' אחד!"

לרגע משתררת דממה. האם והבת אומרות 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד'. ושוב עולה הקול:

— "ואהבת את ד' אלוהיך בכל לבבך, ובכל נפשך ובכל מאודך..."

ועיני כל, שם בבית החולים 'קפלן' ברחובות, דומעות, בוכיות. הצוות ממתין עד שתסתיים קריאת שמע שעל המטה, והם ניגשים אל האם. היא חוללה בקרבם משהו. הם לא ציפו לחייון שכזה. ללהט אמונה שכזה. הם מבטיחים, לעשות הכל, להיות שליחים לבורא רפואות — כדי שיעמדו הילדים הללו בכריאתם כמקדם.

יאיר ונפתלי, איני יודע אם אתם מתרגשים כאשר אתם קוראים את הסיפור הזה. הוכחתם את עצמכם כאטומים ונטולי רגשות; כמי שעוברים לסדר היום מול מצוקות ומועקות הזולת. אבל שאלה לי אליכם: את האמא היהודיה הזו אתם חושבים שתנצחו? את האמא הזו, אתם תלמדו אורחות חיים אחרים? אותה אתם תנסו לשכנע, להפקיד בידיכם את חינוך ילדיה? אצלכם הם ילמדו איך לקרוא קריאת שמע? יצאתם מדעתכם?

האימה שהמתינו לה, והפעם כפי שהן, כל האמת המרה ללא הכחשה. אבי המשפחה, איש לב, בעל חסד ואמונה צרופה — עלה בסערה השמימה, ובבית החולים 'קפלן', ברחובות עיר מגוריהם, ממתנינים לה עוד שלושה מהילדים שמאושפדים, זקוקים לרחמי שמים ולרפואה שלימה.

הנותרים בבית — המומים, כואבים ומיוסרים. מבכים מרה את האב ששוב לא יזכו לראותו; שבורים עד דכדוכה של נפש מהאסון אשר פקדם — ואולי חמלת אם על בנים, תתן להם כוחות נפש להתחזק, להמשיך.

הדרך מנתב"ג לרחובות, רצופת דממה מייסרת. אם המשפחה, מכוונת בעצמה. מעת לעת היא משמיעה דברים אחרים, דברים של אמונה. "ווען איז א כופר" (לומר ר'יהיה אם' זה אומר כופר) "היה אבא חוזר ואומר תמיד בשם הרחיק רבי אהרן מקרלין", היא אומרת לבנה, ונוסעי המכונית עם, מצטמררים מעוצמת האמונה. "מ'פרענט נישט קיין שאלות" (לא שואלים שאלות), היא מוסיפה.

הם מגיעים לביתם בשיכון יוניץ ברחובות, בית שהיה כתובת לחסד ולאמונה ולהארת פנים לכל — והיא פוגשת בו את ילדיה היתומים. בעוז רוח שלא תואר, היא מקבלת יחד עם דין שמים באהבה, 'כמו שאבא היה אומר ומבקש תמיד'.

"נסתרים דרכי ד' ואין אתנו איש היודע עד מה ועל מה", היא אומרת להם באמונה ויקרת, שלא משאירה מקום לתהיות... בורא עולם, משפטיו הינו — חסד ורחמים. לא הכל אנו מכינים, לא הכל אנו מעכלים — אבל הידיעה וההכרה ברורים: "ד' נתן, ד' לקח — יהי שם ד' מבורך מעתה ועד עולם".

עם אמא מופלאה, המגלה חוסן וחוזק בעת משבר כה איום וכה נוקב, יכולים גם הבנים להפיק מתוכם כוחות עליונים. כך הם יורדים למרגלות הבית, שם התאספו המונים, כאובים, בוכים והמומים, ללוות למנוחות את ר' יוסל ז"ל, כפי שכונה בפי כל בחיבה. דברי ההספד קורעים לבבות; אקת יתומים בוקעת רקיעים. אין עין שאינה דומעת, אין לב שלא שבור לרסיסים. מסע ההלוויה יוצא מרחובות. דרך ארוכה עוד נכונה לו. לשיכון יוניץ בבני ברק, ומשם להר המנוחות בירושלים. ולה, לגב' יולת תחי', עוד ממתנה דרך כפולה ומכופלת: גם לשבת 'שבעה', ועוד לפני כן, לנוסע לבית החולים לראות מקרוב, את הילדים. אותם ילדים, שהבטיחו לה שהם חיים.

צוותי החרום בבית החולים 'קפלן' ברחובות ידעו מראות שונים ברבות

יאיר ונפתלי, איני יודע אם אתם מתרגשים כאשר אתם קוראים את הסיפור הזה. הוכחתם את עצמכם כאטומים ונטולי רגשות; כמי שעוברים לסדר היום מול מצוקות ומועקות הזולת. אבל שאלה לי אליכם: את האמא היהודיה הזו אתם חושבים שתנצחו? את האמא הזו, אתם תלמדו אורחות חיים אחרים? אותה אתם תנסו לשכנע, להפקיד בידכם את חינוך ילדיה? אצלכם הם ילמדו איך לקרוא קריאת שמע? יצאתם מדעתכם?

ב. הסיפור שלנו, וגם העתיד

הסיפור המדהים הזה, הרחוק מכל מימד של שיגרה, ראוי ונכון לבעלי נפש ולב, לבעלי רגש חזקה לקדוש וליקר. הוא ראוי ונכון, לכל מי שמסוגלים להתעורר ממלות האמונה של 'שמע ישראל', ואלו נראו היטב באותו מעמד עליו סיפרנו, שהתקיים בבית החולים 'קפלן'. כל מי שלב להם, וכאלו, היו כמעמד הנוכח — מגוונים שונים, התעוררו, רק הקירחונים, מסוגלים לחשוב, שיד להם להשפיע על דברים שבנצח, לשנות או להסיטם ממסלולם. הם לא מסוגלים להבין, שמאות אלפי בתים נאמנים בישראל, אבות ואמהות, אברכים ומשפחות צעירות — מקדשים את האוירה באורחות חייהם. מקדשים עצמם נמותר להם, ואל האסור הם אינם מתקרבים.

שיגרת הימים ואופי התקופה בה אנו חיים, מספקים נסיונות לרוב. שום גינון של קדושה אינו מובן מאליו. אבל חיי טוהר וקדושה — הם שיגרת חיים אצל המשפחות הללו. הם מוותרים על הנאות לרוב, מתנזרים מתענוגות, מרחיקים עצמם לא רק מן הכיעור אלא מן הספק־ספיקא הדומה לו.

שום דבר לא בא מאליו. הם נסמכים על יגיעת נפש של דורי דורות, אבות ואמהות, סבים וסבתות, אשר קידשו את החיים, ייקרו ורוממו את חלד חייהם עלי אדמות עולם, למען לא יבושו בעולם העתיד, בעולם הנצח. קיראו, בשבוע זה, את איגרתו המרוממת של מוכדנו הרב משה יעקב קנר שיחי, בתוספת התורנית — על ה'יקר' המלווה אדם מישראל.

רשוב בשאלת השאלה, לשניים הללו שהזכרנו ולתומכים בהם: את אלה אתם סבורים שתנצחו? על אלו אתם תכפו אורחות חיים הנראים בעיניכם? מישהו יצא מדעתו? מישהו איבד את שיקול דעתו? האם גזירות מחסור ודחוקות ועושה ממון — יגרמו להם להמיר חיי עולם בחיי שעה?

כראי שתפנימו, לכם אין עתיד.

העתיד, הוא כל־כולו של 'שארית ישראל' האומרים: 'שמע ישראל'.

